

Frivillige holder strandene på Fanø rene

Frivillig indsats på Fanø *hjælper kommunen* med at holde strandene fri for opskyllet affald

TEKST /

RYAN METCALF

Koordinator
KIMO Danmark,
Varde Kommune

FOTOS /

KIMO

Ren Strand Fanø (RSF) er opstået som privat initiativ for at bekæmpe det enorme mængde "havfald" som konstant skyller op på Fanøs kyst. Peter Michelsen startede projektet ud fra ønsket om at gøre noget ved problemet og inspirere andre til at give en hånd og hjælpe med oprydningen. Projektet har vokset fra en frivillig indsats til en fuld tids beskæftigelse. Indsatsen for at rydde strande og aktivere andre har udviklet sig til et netværk af lokale ligesindede ildsjæle, og bekæmpelse af affaldet ved kilderne.

Peter uddeler røde "Havfaldsposer" til beboere og turister og møder rigtig meget velvilje på stranden. Han indhenter havfaldsposer fra forsvarrets landsdækkende Havmiljøvogter kampagne. Havmiljøvogtere står for de store leverancer af poser og sække samt fælles formidling af budskabet. Siden starten i vinterferien februar 2017 har RSF delt langt over 20.000 poser ud og kørt endnu flere væk, da folk ofte selv finder erstatninger når de ikke har flere havfaldsposer.

Han får stor opbakning fra mennesker, som er klar til at bruge lidt af deres fritid og samle genstande op. Han beder de frivillige affaldsjagere om at stille posen på stranden. Den røde firehjulstrækker med synlige kampagnelogoer kører regelmæssige ture og indsamler affaldet. Mange små indsatser er blevet til et bjerg af affald efterhånden.

STORE MÆNGDER AFFALD

I gennemsnit har RSF bortkørt fra Fanøs strande cirka 25 -30 tons marint havfald om året. 2019 var et rimeligt stille år, mest pga. vejret med en del østenvind, hvorved marint affald bliver blæst bort fra kysten. 2020 derimod startede helt anderledes.

Allerede nu inden slutning af marts har Ren Strand Fanø fyldt 5 store containere med omtrent 18 - 20 tons.

Affaldet samles i bunker i røde poser til formålet, og indsamles af Ren Strand Fanøs røde bil.

Frivillige samler skrald på stranden på Fanø.

Store mængder af affald skyller ind på vestkyststrande hvert år. KIMO har i mange år sat fokus på problematikken og hilser Peters initiativer velkommen. KIMO sekretariatet har i en undersøgelse opgjort at ca. 1000 tons affald bliver indsamlet af kystkommunerne årligt på Vestkysten. KIMO er glad for samarbejdet med RSF, som omfatter også indsatser mod udslip og opskyl af paraffin, videns- og informationsdeling. Derudover har RSF udarbejdet projekter i samarbejde med Oldenburg Universitet, Tyskland, Aalborg Universitet Esbjerg og Mærsk Olie & Gas, (TOTAL).

ET NETVÆRK

I forbindelse med strandrensninger har Ren Strand Fanø dannet et netværk sammen med Race for Oceans, Ren Strand Skodbjerge, Ren Strand med Havheksen, Grenå-Ren Strand Nu, Skagen Ren Strand m.fl. Alle har samme mål for øje, nemlig at anskueliggøre mængderne der lander på de danske kyster og at gøre det attraktivt at bidrage til opsamlingen. Dette samarbejde udvikles og udbredes hele tiden, med stor effekt i springen som gevinst for organisationens arbejde med dette. Ren Strand Fanø følger også den internationale skibstrafik i den østlige Nordsø, og kan derved i stor udstrækning udpege eventuelle miljøsyndere og kæde hvad der kommer ind på stranden sammen med tabet af specifikke skibscontainere.

KAN SPORES TIL KILDEN

Ren Strand Fanø har sporet nogle af genstandene helt tilbage til kilden. Peter oplyser, at når der er en logo eller adresse på en genstand f.eks. en ballon, så tager han kontakt og oplyser at det er havnet på en strand i Danmark. Det overrasker mange, og der er flere som har ændret deres praksis at sende ballonerne op i luften på grund af henvendelsen. Han har også henvendt sig til skibe, som sejler i Nordsøen, når deres navn fremgår af en affaldsgenstand. Det fører til mange spændende samtaler, højnede opmærksomhed og måske lidt skam over, at have forurennet havet. Ved henvendelse til afsendere af balloner eksempelvis, virker det bedst hvis det er en samlet og koordineret gruppe der henvender sig.

Fra Peters personlige erfaringer siger han:

- En fokuseret og enslydende henvendelse virker bedst når formuleringer og dokumentation gøres i en positiv og høflig tone de første gange.

Henvendelser foretages og registreres langt hen af vejen igennem RSF.

En fokuseret og enslydende henvendelse virker bedst når formuleringer og dokumentation gøres i en positiv og høflig tone de første gange

- Peter B. Michélsen, projekt Ren Strand Fanø, RSF.

GEMMES OG UDSLILLES

Mange af genstandene bliver gemt og udstillet i en slags skraldmuseet for at formidle budskabet, at alle skal bekæmpe problemet med udslip af affald til verdenshavene. Peter finder alt muligt. Større genstande såsom køleskabe og computerskærme, miljøfarlige stoffer som dunke med farlige væsker, hverdagsgenstande fra industri fiskehandsker, lysstofrør og hjelme

og forbrugerprodukter som vatpinde og tamponhylster. Ren Strand Fanø inviterer skoleklasser til at udforske de mange genstande og lære om deres oprindelse og hvordan det kan forebygges.

Lokale initiativer, når de får opbygget et godt samarbejde med kommunerne, hjælper til at holde naturen ren. På Fanø er der aftale om, at Peter afleverer det indsamlede affald til Fanø Kommunes tekniske drift som håndterer det. Finansieringen af RSF er primært sket ved gavmilde donationer fra Velux fonden og Lauritzen fonden.

Disse midler administreres af en dertil oprettet støtteforening. På nuværende tidspunkt er Peter Michélsen fuldtidslønnat via disse midler, men en mere varig finansiering af projektet er stadig ønskelig, gerne med støtte fra de danske kystkommuner i fællesskab, hvorved systematisering af strandrenholdelse og registrering af marint affald vil kunne effektiviseres og optimeres til brug i dokumentation og efterfølgende sporingsarbejde. ●

Det er ikke små mængder affald, der samles ind.

FREMTIDENS BÆREDYGTIGE KYSTER OG HAVNE.

Bæredygtig kyst- og havneudvikling skabes, når løsningen på et udviklingsprojekt kombinerer både klimatilpasning, miljøhensyn, naturbeskyttelse, stærke tekniske løsninger og sund økonomi. Swecos eksperter har mange års erfaring med bæredygtig udvikling af havne og kyster over hele Danmark. På hvert projekt sætter vi det bedste hold og arbejder tæt sammen – både med vores kunder og på tværs af fagligheder med vores 17.000 kolleger – for at finde den bedste løsning på den konkrete opgave.

Skal vi hjælpe med at fremtidssikre havnefronter og kyster i jeres kommune?

Kontakt leder af Kyst og Klima,

Astrid Kock Grusgaard, på +45 53721401 og hør nærmere.

Læs mere på <https://www.sweco.dk/vi-tilbyder/infrastruktur/>